

Για να ριχτούμε απερίσπαστοι στις καλοκαιρινές προκλήσεις απαραίτητο να εξοφλήσουμε με τις χειμερινές οφειλές, όσες αξίζουν να απασχολήσουν τη σελίδα και σένα φίλτατε αναγνώστη. Το περισκόπιό μας διαλαθόν πέρασε το βλέμμα του και από παραστάσεις ανάξιες λόγου που καλόν γι' αυτές είναι να συμμορφωθούμε με το ιταλικό κέλευσμα *guarda e passa* (κοίτα και πέρνα). Κοιτάξαμε, λοιπόν, και περάσαμε και επί τούτου σιωπούμε.

Ωστόσο, η χάρη, η σάτιρα, το χιούμορ και η ευλυγισία της γραφής του σπονδυλωτού έργου του Πάρι Τακόπουλου «Θηλυκό και παλιά δαντέλα» αναδεικνύουν αυτήν την παράσταση τη μόνη εναπομείνασα οφειλή από τις χειμερινές δΟΣΟΛΗΨΙΕΣ της παρούσας σελίδας. Ο συγγραφέας του «Εγκεφαλικού επεισοδίου», του «Λαχματζούν» και της «Ψαρόσουπας στο τελευταίο του πόνημα αποκηρύσσει το φανταστικό και το παράλογο (που διέτριβε εσχάτως) και αφοσιώθηκε στο παραδοξολογικό σατιρικό, στην προσφιλή του, δηλαδή, φόρμα. Η παράσταση (στο θέατρο «Εναστρο») αποτελέστηκε από πέντε θεατρικά τεμάχια θηλυκών στόχων. Στα «Παρτούζα η πρόσκληση σε τσάι», «Η Τρίτη γύρις», «Τόνοι και πνεύμα ενός ελληνικού ταγκό», «Πάρτυ Μαγιού» και «Η έξοδος» ο Τακόπουλος καδράρει στιγμιότυπα γυναικείων συναντήσεων πιθανά και απίθανα. Αυτό που κυρίως εκπλήσσει είναι το απίθανο των εμπνεύσεων. Τα θέματα δεν ακολουθούν κανένα από τους τρέχοντες κανόνες. Έρχονται σαν «ξεκάρφωτα» από έναν άλλο ορίζοντα όπου τα πράγματα και τα πρόσωπα είναι σαν τα συνήθη, το ίδιο και τα περιστατικά που διεκτραγωδούνται. Ο λόγος είναι ο ιδιωματικός του συγγραφέα όπου όλες οι φράσεις του προκαλούν να τις σαρκάσει, να τις υπονομεύσει, να τις διαστρέψει νοηματικά σε μια αέναη λεξοπαιξία.

Η σκηνοθεσία της Αναστασίας Μπασσά ακολούθησε το αποκλίνον των κειμένων με τρόπο που δεν τους πήγαινε. Σωστά τα αντιμετώπισε ολίγον «παλαβά», αλλά νομίζω πως για να απογειωθούν απαιτούσαν «άλλου είδους ταραχή». Το επιθεωρησιακό στοιχείο θα έπρεπε να αφαιρεθεί. Τα κομμάτια του Τακόπουλου **μοιάζουν** με νούμερα επιθεώρησης αλλά, προς Θεού, δεν είναι. Ο Πολ Νορ όταν έγραφε τα του Μίμη Αμίμητου (το '30 στη «Βραδυνή») και ο Κώστας Παναγιωτόπουλος, ο Bar-Bar, δοκίμαζε τα λογοπαικτικά του ευρήματα στην Επιθεώρηση οι προθέσεις και των δύο ήταν να κάνουν κωμικούς μορφασμούς με τη γλώσσα, οι διαστροφές

Της στέγης και του υπαίθρου

του Τακόπουλου (π.χ. «Κενή διαθήκη») επινοούνται για να σημάνουν, για να σχολιάσουν, για να διαπομπεύσουν. Πρώτα σκοπεύουν και μετά εκπυρσοκροτούν οι φραστικές του φωτοβολίδες.

Οι ηθοποιοί κατέγιναν με τους ρόλους φιλότιμα και τις περισσότερες φορές πέτυχαν καλά αποτελέσματα. Απόφοιτες της θεατρολογίας οι Αλεξία Τζαμικόσoglou, Εύα Σαραγά και Λάουρα Ασημακοπούλου, χωρίς εκπαίδευση στα υποκριτικά δρασκελίσαν την απόσταση μεταξύ θεωρίας και πράξης και διέπρεψαν και επί του σανιδένιου πεδίου. Η Αλεξία Τζαμικόσoglou, ιδιαίτερα, διαθέτει σκηνική άνεση και υποκριτική ευστροφία που περνάει μπροστά από πολλές επαγγελματίες της σκηνικής πράξης, με θητεία στο θέατρο πολυετή. Έξω απ' το ύφος του έργου το εμβόλιμο χορευτικό. Αυτού του είδους οι πλαστικότητες δεν συμβιβάζονται με τα τακοπούλεια. Αν έπρεπε να παρεμβάλονταν χορευτικά για να διευκολύνουν τις αλλαγές, πιο ταιριαστό θα ήταν κά-

τι ζογκλερίστικο ή μια κλοουνίστικη παντομίμα. Η Αφροδίτη Γιαννιού που χόρευε, καλή σ' αυτό που έκανε και επιπλέον ωραία. Ζωντανή και σχολιαστική η μουσική του Σάκη Τσιλική πιο συνεπής στο πνεύμα των μονοπράκτων απ' ό,τι η σκηνοθεσία. Όσο για τα σκηνικά και τα κοστούμια της Μαρίας Ζυγούρη ήταν φανερό πως κάπου κατευθύνονταν αλλά δεν έφθασαν.

Είδα καθ' οδόν τους Μπουφόνους. Πού αλλού θα τους έβλεπα, θα μου πείτε, αφού ο δρόμος είναι ο φυσικός τους χώρος. Μπουφόνι δε εστί θίασος περιπλανώμενος σε ιστορική αντανάκλαση με τους αυθεντικούς του Μεσαίωνα που αποτελούνταν από περιθωριακούς και εξαθλωμένους, δύσμορφους και σακάτηδες, τρόφιμους της αυλής των θαυμάτων, που έστηναν αυτοσχέδιες παραστάσεις στα σταυροδρόμια και προβάλλοντας την αναπηρία τους προκλητικά στιγματίζουν και λοιδορούσαν πρόσωπα και καταστάσεις. Καμιά καλλιτεχνική επιδίωξη δεν είχαν τα άτομα

αυτά. Οι παραστάσεις ήταν πρόσχημα απαιτείας αλλά κυρίως εξέφραζαν τη δυστυχία, την πικρία, την απελπισία και το μίσος τους ενάντια σε μια κοινωνία που τους απέβαλλε κρατώντας τους στον πάτο. Πριν από περίπου δέκα χρόνια η Βίλη Σωτηροπούλου σκέφθηκε να ανασχηματίσει έναν θίασο Μπουφόνων. Διέκρινε στη σημερινή εποχή αντιστοιχίες με την εποχή των Μπουφόνων. Ίδια η αλαζονεία, ίδια η κοινωνική αναληγσία, ίδια η καταπίεση και η περιφρόνηση των χαμηλών στρωμάτων. Η λατρεία του ωραίου και του φανταχτερού, λόγω τηλεόρασης και η επίδειξη πολυτέλειας και πλούτου, έγιναν κυρίαρχη ιδεολογία. Όσοι μη ωραίοι(ες) και μη φανταχτεροί(ες) έγιναν η μάζα προς εκμετάλλευση. Σαν ακραίο δείγμα των απωθμένων ανασύρθηκαν οι Μπουφόνι. Κουρελήδες, παραμορφωμένοι, καμπούρηδες, παραλυτικοί, με ανάλογη εκφορά και αισθητική οι ηθοποιοί της Βίλης Σωτηροπούλου αναπαρέστησαν τους αληθινούς του παρελθόντος. Τα θέματά τους όμως είναι σημερινά αν και τοξεύουν λίγο πολύ τους ίδιους στόχους. Την τερατώδη ανάπτυξη του περιττού, τη σπατάλη της πολυτέλειας και τη θεοποίηση του ωραίου ως περιβλήμα του κενού. Συνάντησα τους Μπουφόνους σε μια πλατεία του Πεδίου του Άρεως, σε μια αυτοσχέδια εγκατάσταση, σημερινούς ηθοποιούς μεταμορφωμένους σε κουασιμόδους, αντιστοιχία στα προϊόντα καλλιστείων, γυμναστηρίων, καλλυντικών, εγχειρήσεων αισθητικής, τον συρμό του κάλλους. Εξέχοντα θέματα του θεάματος η φτώχεια και τα δέλεαρ πλουτισμού. Οι εκμαυλιστικές εικόνες των εκατομμυριούχων και της πραγματικότητας πέραν των ορίων της φτώχειας. Αυτοί οι νέοι ηθοποιοί που μεταμορφώνονται σε τέρατα για να εκθέσουν και να καταγγείλουν την ωραιοληξία που εκτρέπει τη ζωή απ' την ουσία, το πνευματικό αγαθό και το καθαρό ήθος και μάλιστα χωρίς οικονομική κάλυψη, είναι καλλιτέχνες ταγμένοι σ' έναν σκοπό. Οι Μπουφόνι φυσικά δεν επιχορηγούνται. Αυτό δα έλειπε.

Πολύ καλοί ηθοποιοί όλοι τους. Με εντυπωσίασαν. Ιδιαίτερα αναφέρω την Αθηνά Αζιώτου και τον Αλέξη Μαρτζούκη. Καθόλου δεν υστέρησαν ωστόσο οι Σαπφώ Λιόλιου, Σόνια Περγλέγκα, Γιώργος Σιαδήμας και Μαργαρίτα Στεργίου. Τα σκηνικά και τα κοστούμια κι όλα τα παραμορφωτικά συμπληρώματα της Μαρίας Καραθάνου, μια πραγματικά δημιουργική δουλειά.